

νένα και να δημιουργήσωμεν σάλον λόγω του ότι υπάρχουν ἐριζωμένα προλήψεις κλπ. Ἐκάστη Ἱερὰ Μητρόπολις δύναται να ἐκλέξη ἓνα ἢ και πλείονας μικροὺς κεντρικοὺς ἢ και ἀποκέντρους ναοὺς τοὺς ὁποίους να τοὺς μεταχειρισθῆ ὡς μικροὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς οἵτινες να περιλαμβάνουν ἔστω και 50 ἐνορίας ἀλλ' ἐκείνους μόνον οἵτινες θα ὑπέσχοντο ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θα ὑπακούσουν τυφλῶς εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Ἐκκλησίας και ὅτι θα ἀποβάλλουν κάθε πρόληψιν και δεισιδαιμονίαν. Εἰς τὰς προτύπους ταύτας μικρὰς ἐνορίας να ὑπάρχη ἀνά εἰς ἐφημέριος με αὐτοθυσίαν πρὸς ἐπιτέλειαν τοῦ καθήκοντός του. Θὰ προσέρχονται πρὸς ἐκκλησιασμὸν ὅλοι εἰς ὠρισμένην ὥραν διότι κατόπιν να κλείη ἡ θύρα τῆς Ἐκκλησίας. Οὐδεὶς θα φεύγη πρὸ τοῦ τέλους. Θὰ τελοῦνται ὅλα τὰ μυστήρια κατὰ τὰς ἀρχαίας διατάξεις και ἐντὸς τοῦ ναοῦ και κατὰ τὰς ὠρισμένας ὥρας. Οἱ μὴ δυ-

νάμενοι να συμμορφωθῶν πρὸς τὰς ἀστηρὰς ταύτας διατάξεις ἀπλουστάτα θα δύνανται χωρὶς να γίνεται οὐδεμία συζήτησις ν' ἀποτελοῦν μέλη τῶν ἄλλων παραπλεύρως ἐκκλησιῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁμολογίαν ἀτελῶς σκιαγραφοῦμεν διὰ τὴν συντομίαν θα κατορθωθῆ ἀφ' ἐνὸς μὲν να μὴ χάσωμεν και τοὺς ὑπάρχοντας οἵτινες θέλουν να ζοῦν ὅπως ἡ Ἐκκλησία θέλει ἀφ' ἑτέρου και ἐκείνους να τονώσωμεν και ἄλλους να ἐκλύσωμεν διότι πρέπει να ὁμολογηθῆ ὅτι ὁ λαὸς μας εἶναι λίαν θρησκευτικός και εὐάγωγος ἀρκεῖ συστηματικῶς να τὸν μαιεύσωμεν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Ὑποβάλλομεν εὐλαβῶς τὴν γνώμην ταύτην πρὸς μελέτην τόσον ὑπὸ τῶν εἰδικῶν και ἐν τέλει ὅσον και τοῦ λαϊκοῦ κριτηρίου και ἀν ἀποδειχθῆ συμφέρουσα και σκόπιμος ἄς τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν ἢ ἄλλος ἄς προτεινῆ καλύτερον τρόπον θεραπείας τοῦ κακοῦ.

Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

ΕἰΣΑΓΩΓΗ

Αἱ ἡμέραι τὰς ὁποίας διερχόμεθα ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐορτὰς τοῦ Πάσχα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταπολεμικὴν περίσσον τῆς Μπολσεβικικῆς ἀνταρσίας, μᾶς ἀναγκάζουν διὰ τὸ ἐπίκαιρον και ἀπὸ τῶν δύο ἀπόψεων να ἀσχοληθῶμεν, ἔστω και ἀπροληγῶς, με τὸ ζήτημα τῆς σχέσεως τοῦ Μπολσεβικισμοῦ πρὸς τὸν Χριστιανισμόν.

Ἰσως ἐκπλαγοὺν και ἴσως μᾶς παρεξηγήσουν μερικὸι ἐκ τῶν ἀναγνώστων μας μὴ δυνάμενοι να ἐννοήσουν πῶς τὰ συνδυάζομεν και ἀσχολούμεθα με δύο τόσον ἀντίθετα και ἀντίπαλα ἀντικρυσ θέματα. Καὶ ἐν τούτοις ὅσον μεγάλη ἀντίθεσις ἄλλο τόσον και μεγάλη σχέσις ὑφίσταται μεταξύ τῶν δύο τούτων θεμάτων. Ἡ διὰ τοῦ Μπολσεβικισμοῦ κοινωνικὴ ἐπανάστασις θέλουσα παγτὶ σθῆναι να ἐπικρατήσῃ και να ἀνατρέψῃ τὸ ὑπάρχον κοινωνικὸν καθεστῶς, ἄλλοτε μὲν τάσσειται ὑπὲρμαχος τῶν ἄκρων Χριστιανικῶν θεωριῶν, ἄλλοτε δὲ σφοδρὸς πολέμος διαστρέφων και κατ' ἀρέσκειαν ἐρμηγεύων διάφορα Γραφικὰ χωρία και ἱστορικά γεγονότα.

Τὸν Σοσιαλισμὸν ἀποκαλοῦμεν κυρίως Μπολσεβικισμόν διότι τὸ ἐπικρατοῦν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς εἶναι ὁ τῶν ἄκρων και ἀνευ συγκαταβάσεως Σοσιαλισμὸς ἢ τοῦ Μπολσεβικισμοῦ. Δύο κυρίως μερίδες Σοσιαλιστῶν ὑπάρχουν ἐν σχέσει με τὸν Χριστιανισμόν. Οἱ μὲν ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ὑποβάλλει τὴν κεφαλαιοκρατίαν και ἐν γένει τὸ Κράτος τῆς Κοινωνικῆς ἀνισότητος και ἀδικίας, δι' ὃ εἶναι σφοδροὶ τούτου πολέμοι

και ζητοῦν να τὸν ἐκρίζωσουν και τὸν ἀντικαταστήσουν διὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἀνάγοντες τοῦτον εἰς περιωπὴν ἠθικῆς· οἱ δὲ διδάσκουν ὅτι ὁ Σοσιαλισμὸς εἶναι ἐπέκτασις τῶν ὑγιῶν χριστ. ἀρχῶν ἐν πνεύματι συγχρονισμοῦ πρὸς τὴν σύγχρονον κοινωνικὴν πραγματικότητά. Ὁ ἡμέτερον ἐπικρατοῦν μᾶλλον αἱ Μπολσεβικικαὶ τάσεις τῶν ἀδιαλλάκτων, ἀλλὰ και οἱ ἐκ τούτων διαλλακτικοὶ εἶναι ἔτι μᾶλλον ἴππουλοι και ἐπικίνδυνοι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐχθροὶ. Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν τί ἰσχυρίζεται και ἐκάστη τῶν Σοσιαλιστικῶν θεωριῶν, ποῦ στηρίζεται και ἀν βασιμῶς και θετικῶς στηρίζεται και τί ἐπ' αὐτῶν ἔχει να ἀντιπαραβάλλῃ ὁ ὑγιῆς Χριστιανισμὸς, ἡ λογικὴ, ἡ πείρα και ἡ Ἱστορία.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Αἱ ἀρχαὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ ἀνάγονται εἰς τοὺς προϊστορικοὺς σχεδὸν χρόνους. Ὁ Πλάτων με τὴν περίφημον οὐτοπίαν ἦν συνέγραψε και ἦτις καλεῖται «Πολιτεία τοῦ Πλάτωνος» πρῶτος ζητεῖ ἐπιστήμονικῶς και μεθοδικῶς να λύσῃ τὸ ἄλυτον πρόβλημα τῆς πνευματικῆς και ὑλικῆς ἀνισότητος και τρομερῆς ἀμίλλης τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων. Πολὺ πρὸ αὐτοῦ ὁ Λυκούργος, ὁ Σόλων και ἄλλοι σοφοὶ και νομοθέται ἠσχολήθησαν με τὸ αἰώνιον τοῦτο κοινωνικὸν πρόβλημα, τὸ ἔλυσαν προσωρινῶς διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀνετράπη ὅλον τὸ ἔργον φυσιολογικῶς και κατ' ἀναπόδραστον και φυσικὴν ἀνάγκην. Ἐπὶ τῆς Γαλλ. Ἐπαναστάσεως τίθεται ὑπὸ ὄξυτέραν μορφήν και με τὸ περίφημον «Κοινωνικὸν συμβόλαι-

ον» τοῦ Ρουσσώ καὶ ἄλλων ἄλλα, ἐπεξητήθη ἢ ἐξηγήσις καὶ λύσις τοῦ αἰωνίως ἀλύτου κοινοῦ τούτου προβλήματος. Τέλος μὲ τὴν ἐσχάτως τεραστίαν πρόδον καὶ ἀλματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, καὶ τὸν μέγιστον πολλαπλασιασμὸν τῶν χρόνιων ἀσθενειῶν καὶ τῶν ἐκ τῶν πολέμων ἀτυχῶν θυμάτων ἐγιναντώθη τὸ Σοσιαλιστικὸν ρεῦμα, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἀτυχῶς διὰ τοὺς Ρώσους καὶ εὐτυχῶς διὰ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον διὰ τὸν παραδειγματισμὸν ἐτέθη εἰς ἔμπρακτον ἐφαρμογὴν ἢ φῦσις ἀνεφάρμοστος θεωρία τοῦ Μπολσεβικισμοῦ ἢ Μαρξισμοῦ καὶ ἐντὸς ὀλίγου μετέβαλε τὴν σχετικῶς εὐδαίμονα Ρωσίαν εἰς μίαν ἄμορφον, ἀχανῆ καὶ ἀπαισίαν Κόλασιν, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας, δι' ὃ ἤρχισαν ἤδη νὰ ὑποχωροῦν εἰς τὰς θεωρίας τῶν οἱ Ρωσσοεβραῖοι Μπολσεβίκοι.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

Πρὶν ἢ προχωρήσωμεν εἰς τὴν λεπτομερῆ τοῦ θέματος ἀνάλυσιν δι' ὀλίγων θὰ διαγράψωμεν τὰς οὐσιώδεις καὶ γενικὰς τοῦ Μπολσεβικισμοῦ ἀρχὰς καὶ θεωρίας, αἵτινες εἶναι αἱ ἐξῆς: Κατάργησις τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας καὶ κληρονομίας. Κρατικοποίησις τῶν πάντων. Τὸ Κράτος νὰ ἀντικαταστήσῃ τοὺς Κεφαλαιούχους καὶ ἐπιχειρηματίας. Κοινοποίησις τῶν πάντων καὶ κοινογαμία. Κατάργησις τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος. Κατάργησις τῆς ἐλευθέρως ἐργασίας καὶ τῆς ἀτομικῆς ταύτης ἀπολαυῆς. Ἐξ ἴσου πάντες δεόν ν' ἀπολαμβάνουν ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐργάζονται ἐξ ἴσου. Τὸ κεφάλαιον εἶναι ἀποτέλεσμα ληστείας. Ἡ ἰδιοκτησία θεωρεῖται κλοπή. Ἡ Ἐρησικεία ἐπειδὴ θεωρεῖται ἐμπόδιον, ἵνα ἐπιτύχουν τ' ἀνωτέρω διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ αἱματοκυλισματος, ἀποκαλεῖται **δηλητήριον τοῦ λαοῦ, κατάληλος μόρον διὰ τοὺς ἡλιθίους, περιττὴ, χρεωκοπημένη** κ.λ.π. ὑπὸ τῶν Μπολσεβίκων. Διδάσκουν ὅτι διὰ τῶν θεωριῶν τῶν θὰ ἐκλείψῃ ἢ πενία καὶ ἡ δυστυχία, οἱ πόλεμοι καὶ αἱ καταδυναστεύσεις. Οὐδεὶς τότε θὰ εἶναι δυστυχῆς καὶ δυσηρεσθημένος, ἀλλ' ὅλοι εὐτυχεῖς καὶ ἱκανοποιημένοι. Αὗται ἐν ὀλίγοις αἱ κυριώτεραι γραμμαὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἅς οἱ μὲν ἐπιζητοῦν νὰ τὰς ἐπιβάλλουν σὺν τῷ χρόνῳ καὶ μεθοδικῶς, οἱ δὲ βιαίως καὶ ἀποτόμως. Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν ἂν αὗται εἶναι ἐφαρμοστέαι ἢ ὄχι. Καὶ ἂν ἐφαρμοσθοῦν ποῖα τὰ ἀποτελέσματα;

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Παρ' ὄλον τὸ ἀνόητον καὶ ἐπικίνδυνον καὶ

ἀνεφάρμοστον τῶν Σοσιαλιστικῶν θεωριῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ παρίδωμεν καὶ τὸ ὅτι αἰτία τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν εἶναι ἡ ἀπληστία τῶν βιομηχάνων, κεφαλαιούχων καὶ γαιοκτημόνων οἵτινες ὑπὸ τῆς δίψης τοῦ χρήματος ὁρμώμενοι ἐκμυζοῦν τὸν ἰδρώτα τοῦ πτωχοῦ ἐργάτου, ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν ὑπέμετρον τῶν ἐργατῶν ἐργασίαν, τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως, τὸν τρόπον καὶ τὸν τόπον τῆς διαίτης. Αὐτοὶ ἀναπαύομενοι εἰς μεγαλοπρεπῆ μέγαρα ἀδιαφοροῦν διὰ τὰς τρώγλας ὅπου διαιτῶνται οἱ πτωχοί, καὶ ὅτι κατάκοποι, ἐξηντημένοι, καὶ συντετριμμένοι ἐκ τοῦ καμάτου ἐπιστρέφουν εἰς τὰ τόσον, ἀνήλια, ἀνθυγιεινὰ καὶ ὑγρὰ οἰκήματα..... Ὡστε δικαίως κατ' ἀρχὴν ἐξεγείρεται ὁ πτωχὸς κόσμος καὶ εὐλόγως ὁ κακὸς τοῦ Μπολσεβικισμοῦ δαίμων ἀμέσως παρουσιάζεται αὐτόκλητος προστάτης τῶν καταδυναστευομένων καὶ ἐνδυσόμενος δορὰν προβάτου ἂν καὶ εἶναι λύκος ἄγριος κατασπαράσσει ὑπούλως τὰ ἀτυχῆ πρόβατα (τὸν λαὸν) ἅτινα ἀδόλως προστρέχουν εἰς τὰς αἱματοβαφεῖς καὶ ἰοβόλους ἀγκάλας του. Ἐν τῇ μέθῃ του δὲ καὶ τῇ παραφροσύνῃ βάλλει πανταχόθεν νομίζων ὅτι τὰ πάντα τοῦ πταίου. Ζητεῖ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν τελείαν τῆς ἰδιοκτησίας κατάργησιν. Ἄλλ' εἶναι τοῦτο δυνατόν; Εἶναι δυνατόν τότε νὰ ὑπάρξῃ πρωτοβουλία, δρᾶσις, ἐνέργεια, πρόοδος, πολιτισμός; Δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ ὁ κόσμος εἰς τὴν βαρβαρότητα; Βεβαίως δὲν πρέπει ὑπὲρ τὸ δεόν καὶ εἰς βάρος τῶν ἄλλων νὰ ἔχη τις ἰδιοκτησίας... ἀλλ' ἐπειδὴ προϋπάρχει τοιοῦτον κακὸν ὅπερ χρήζει διορθώσεως, δὲν ἔπεται ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ φθάσωμεν εἰς ἄδικα ἄκρα.

Η ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Πρὸς ὑποστήριξιν τῶν χιμαιρικῶν καὶ ὀλεθριῶν εἰς συνεπείας θεωριῶν τῶν προβάλλουν τοὺς πρώτους Χριστιανούς τῆς Ἱερουσαλήμ. Δηλ. **μέσα Παναγιᾶ-ἔξω Παναγιᾶ**. Ὅσάκις ἔχουν ἀνάγκη, εἶναι καλὸς ὁ Χριστιανισμός, ἀλλ' ὅταν ὁ Χριστιανισμὸς ἀντιτίθεται πρὸς τὰς ἀνοήτους καὶ ἐγκληματικὰς θεωρίας τῶν εἶναι ἄσχημος! Ὡραία! ἀλλ' ἅς ἴδωμεν ἂν καὶ ἐν προκειμένῳ ἔχουν δίκαιον, ἢ μήπως, ὡς συμβαίνει, καὶ ἐδῶ ἀποδεικνύονται ὑπουλοὶ, ψευῆται καὶ ἀπατεῶνες. Τί συνέβη λοιπὸν εἰς τοὺς πρώτους Χριστιανούς; Εἰς τὸ Β' καὶ Δ' κεφάλαιον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἀναφέρεται ὅτι οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ εἶχον τὰ πάντα κοινά, καὶ ἐπόλουν τὰς περιουσίας των καὶ

τὰς ἐμοίραζον ἀναμεταξύ των. Ὅλων δὲ ἡ ψυχή και ἡ καρδία ἦτο μία και οὐδεὶς τι ἐκ τῶν *ὑπαρχόντων αὐτῷ* ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς τὰ πάντα κοινά.— Ἄλλ' ἐξ αὐτοῦ δὲν συνάγεται ὅτι ἀναγκαστικῶς πᾶς Χριστιανὸς διὰ νὰ γίνῃ Χριστιανὸς ὄφειλεν ἀπαραιτήτως νὰ πωλήσῃ τὰ κτήματά του και νὰ τὰ διανείμῃ ὡς νομίζουν οἱ Κομμουνισταὶ και διδάσκουν σήμερον, διότι οὔτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων οὔτε ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς πρώτης Ἐκκλησίας συνάγεται τοῦτο. Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἀπλῶστα ἐξ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ κινούμενοι ἐπώλουν και ἐδωρόνουν κοινὰ τὰ πάντα, ἅτινα ὅμως και πρὸ και μετὰ τὴν πώλησιν ἦσαν μὲν ἀτομικὰ ἀλλ' αὐτοὶ οἰκειοθελῶς και ἐξ ἀγάπης τὰ ἐδωρόνουν κοινά. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμνον αὐθορμήτως και ἐξ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ και' ὅτι και ἡ ψυχή και ἡ καρδία αὐτῶν ὅλων ἦτο μία. Διήγαγον ἴδαν κῶς ἀγίαν και ἀγγελικὴν ζωὴν τὰς πρώτας ἡμέρας και δι' αὐτὸ παρουσιάσθη ἡ αὐθόρμητος κοινοκτημοσύνη αὐτῆ. Ἐκ τοῦ παραδείγματός δὲ τοῦ Ἀνανίου και τῆς Σαπφείρας (Πράξ. 4. 37) συνάγεται ὅτι οὗτοι κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου εἶχον τὸ δικαίωμα και νὰ μὴ πωλήσουν τὴν περιουσίαν των, και ἀφ' οὗ τὴν ἐπώλησαν νὰ ἔχουν τὰ χρήματά των, και ἂν ἤθελον νὰ δώσουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ δώσουν ὅσα ἤθελον ἀλλ' ὄχι και νὰ ψευθοῦν ἐνώπιον τοῦ Παντεπόπτου Θεοῦ και νὰ εἶπουν ὅτι ἔλαβον ὀλιγώτερα τῶν ὅσων ἔλαβον και ὅτι δῆθεν τὰ προσφέρουν ὅλα. Δι' αὐτὸ τὸ ψεῦδος λοιπὸν ἐτιμωρήθησαν ἄνωθεν πρὸς παραδειγματισμὸν και ὄχι διότι δὲν ἐφήρμοσαν τελείως τὴν κοινοκτημοσύνην. Ἄλλως τε και πρὶν και μετὰ ταῦτα αἱ Πράξεις ἀναφέρουν ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Μάρκου εἶχεν *ἴδιον οἶκον* και ἐκ τῶν ἄλλων ἕκαστος ἔστειλε διὰ τοὺς πτωχοὺς *ὅ,τι ἠὺπορεῖτο*, και καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης. Ἄλλως τὸ ὅτι εἰδικῶς αἱ Πράξεις ἀναφέρουν τὸ ἀξιωματικὸν εἰς αὐτὰ πάρρησιν παράδειγμα τοῦ Βαρνάβα μᾶς πείθει ὅτι τοῦτο ἦτο τιμητικὴ ἐξαιρέσις και ὄχι κανὼν ὃν αὐτοβούλως ἐμμίμησαν και ἄλλοι ἀλλ' ὄχι ὑποχρεωτικῶς πάντες. Ἀλλὰ ἡ ἱστορία τῶν Πράξεων μᾶς ἀναφέρει ὅτι ἂν και τότε ἀγιότης ἐβασίλευε μετὰ τῶν πρώτων χριστιανῶν ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας τῆς ἐξ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ ἀπερισκέπτου ταύτης ἐλευθέρως κοινοκτημοσύνης, ὄχι μόνον ταχέως εἰσηλθεν ὁ κακὸς δαίμων τῆς γκρίνιας ἀναμεταξύ των και

δι' αὐτὸ ὄρισαν εἰδικοὺς ἀνθρώπους ἵνα ἐπιβλέπουν εἰς τὴν διανομὴν τῶν τροφίμων κλπ., ἀλλὰ και δι' αὐτὸ ἀκριβῶς συντόμως περιήλθεν εἰς μεγίστην ἐνδειαν ἡ Χριστιανικὴ κοινότης τῶν Ἱεροσολύμων και σχεδὸν διελύθη και ἠναγκάζοντο οἱ Ἀπόστολοι νὰ στέλλουν ἀπὸ τὰς ἄλλας χώρας τὰς περιηγήτους «*λογίας*», δηλ. φιλανθρωπικὰς δωρεὰς πρὸς συντήρησιν τῆς ἀπόρου κοινότητος τῶν Ἱεροσολύμων. Ἐὰν λοιπὸν μετὰ τῶν ἀγγελικῶς διαβιούντων πρώτων χριστιανῶν ἀπεδείχθη ἀνεφάρμοστος και ἐπιβλαβὴς και ἠθικῶς, και ἑλικῶς και κοινοτικῶς ἡ κοινοκτημοσύνη, ἔστω και ἐλευθέρως γινομένη, πόσῃ μᾶλλον ἐν μέσῳ κοινωνίας τόσον διαφόρου και ἀνηθικῆς και ἀθηρῆσκου ἐν πολλοῖς και μάλιστα διὰ τῆς βίας ἐπιβαλλομένη;

Ἐπίσης λέγουν αἱ Πράξεις ὅτι οὐδεὶς ἐνδείης ὑπῆρχε μετὰ τῶν πρώτων ἐκείνων Χριστιανῶν ὅχι ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι εἶχον ἐξισωθῆ τελείοι πάντες ἀλλ' ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι λόγῳ τῆς μετ' αὐτοθυσίας φιλανθρωπίας οὐδεὶς ὑπῆρχεν εἰς ὃν νὰ ἐλλείπη τί ἀπαραίτητον. Δηλ. ἀφειδῶς παρείχοντο τὰ ἀπαραίτητα πρὸς ἀνακούφισιν πάντων τῶν πτωχῶν, ὥστε νὰ μὴ ἀκούωνται παράπονα ἐνδείας. Συνέχειαν τῆς κοινοκτημοσύνης τῶν πρώτων Χριστιανῶν ἀποτελοῦν ἐν μέρει και τὰ κοινόβια Μοναστήρια. Ἀλλὰ και ταῦτα δι' αὐτὸ δὲν εὐδοκίμοῦν, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ ἀπόλυτον τῆς ἀγιότητος πνεῦμα μετὰ τῶν ὅλων τῶν μοναχῶν, ἂν και ἡ κοινοκτημοσύνη αὐτῆ ἔχει κίνητρον τὴν Θρησκείαν ἥτις τόσον συνδέει τοὺς μοναχοὺς. Ἄλλως τε ἐκτὸς τοῦ ὅτι και διὰ λόγους ἠθικοθρησκευτικῶς δὲν ἐφαρμόζεται τὸ τοιοῦτον, νομίζω ὅτι και ἀγιοτελείως ἂν ἦσαν οἱ ἀνθρωποι και πάλιν ἀνεφάρμοστος θὰ ἦτο ἡ βεβιασμένη και ἀπόλυτος κοινοκτημοσύνη, καθ' ὅτι ἕκαστος ἔχει ἰδίας ἀντιλήψεις και κατευθύνσεις πρὸς ἐπίτευξιν ἐνὸς σκοποῦ. Ἐκαστος ἀκολουθεῖ ἰδιαίτην πορείαν ἔστω και ἐξ ἀγαθοῦ ἐλατηρίου ὀρμώμενος ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἐκαστος ἐν πεποιθήσει νομίζει ὅτι καλῶς πράττει και οὕτω πρέπει και οἱ ἄλλοι νὰ πράττουν... (Ἀκολουθεῖ)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τὸ φύλλον θὰ ἐκδίδεται κατὰ μῆνα καθ' ὅτι ὁ αἰδεσ. κ. Διευθυντῆς θὰ περιοδεύσῃ εἰς διάφορα μέρη ὅπως κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον ἐπ' εὐκαιρία τῶν θερινῶν διακοπῶν. Ἀπὸ δὲ τοῦ Σεπτεμβρίου θὰ προσπαθῆσωμεν ὅπως ἐκδίδωμεν τοῦτο εἰ δυνατόν και ἐβδομαδιαίον.